

Bilag

Kriterier

Udbudsregler skal først og fremmest regulere udbud

Udbudsregler skal først og fremmest regulere udbud. Udgangspunktet for udbud bør være, at krav i udbud skal være knyttet til kontraktens genstand og ikke til virksomhedens produktionsapparat eller -proces.

Forslag om, at det skal gøres obligatorisk at stille eksempelvis sociale krav i forbindelse med indkøb, er uhensigtsmæssige, fordi det bidrager til at gøre udbudsprocessen mere bureaukratisk og desuden risikerer at fordyre kontrakter, uden at det har den ønskede sociale effekt.

Organisationerne tilslutter sig derimod muligheden for, at ordregivere kan vælge at opstille sociale klausuler, fordi det muliggør, at opgaver lægges ud til private på de vilkår og med den sociale profil, som ordregiver ellers selv kunne vælge at påtage sig. Det bør dog altid være frivilligt, om ordregiver ønsker at stille krav i form af sociale klausuler. I det omfang der skal stilles sociale krav i forbindelse med udbud, bør dette ske ud fra en konkret vurdering af relevansen i forhold til konkrete udbud. Dette gælder også, når de sociale klausuler er i form af arbejds klausuler.

Dertil kommer vigtigheden af, at brugen af sociale klausuler - særligt arbejds klausuler - ikke hæmmer den grænseoverskridende konkurrence. I EU-parlamentet drøftes mulighederne for at stille krav til virksomheders overholdelse af national arbejdsmarkedslovgivning og bestemte overenskomster, herunder deres lønbestemmelser, i forbindelse med offentlige indkøb. Danske overenskomster er imidlertid ikke alment bindende, og der er en del overenskomster, der ikke rummer lønsatser, ligesom der kan være områder, hvor flere overenskomster dækker samme arbejde. De forslag, der drøftes er derfor vanskelige at forene med den danske model, og kan derudover meget vel indskrænke den grænseoverskridende konkurrence eller føre til direkte protektionisme, fordi krav om at overholde bestemte nationale overenskomster, som ikke i forvejen er almengjort ved lov, vil stille udenlandske virksomheder eller indenlandske virksomheder med andre overenskomster ringere i forhold til at kunne deltage i det pågældende udbud. I forhold til grænseoverskridende tjenesteydelser er muligheden for at kræve overholdelse af national arbejdsmarkedslovgivning allerede reguleret i udstationeringsdirektivet (96/71/EC). Uforbeholdne krav om overholdelse af national arbejdsmarkedslovgivning og overenskomster, uden hensyn til reglerne i udstationeringsdirektivet, kan eksempelvis føre til, at en virksomhed, som leverer tjenesteydelser i et andet land, både skal betale arbejdsmarkedspension i hjemlandet samt i det land, hvor tjenesteydelsen leveres. Det vil fordyre udbud på tværs af landegrænser.

Det er således essentielt, at udbudsdirektivet ikke regulerer områder, der er reguleret i andre direktiver. Udbudsdirektivet skal derfor fortsat respektere og referere til udstationeringsdirektivet og bestemmelserne om tjenesteydelseernes fri bevægelighed (TFEU artikel 56[a1]).

Det bør fortsat være op til ordregiverne i kommunerne og regionerne at beslutte, hvorvidt de ønsker at gøre brug af arbejdsklausuler, som det er forudsat i aftalen mellem regeringen og Enhedslisten om initiativer mod social dumping af 8. nov. 2012.

Underleverandørstyring

Der pågår en større diskussion omkring regulering af underleverandørforhold. For at undgå dobbeltregulering bør dette ikke indgå i udbudsdirektiverne, da dette er reguleret i den almindelige kontraktret. Direktiverne bør ikke give underleverandører mulighed for at kræve betaling af ordregiver, idet det giver problemer med kontraktstyring. Udbudsdirektiverne bør heller ikke indføre udvidet kædeansvar, da hovedleverandøren ikke kan kontrollere underleverandørers arbejdsforhold. Tilsvarende vil ordregivere ikke kunne tjekke disse vilkår og dermed sikre lige og gennemsigtig konkurrence. Forslag om, at der maksimalt må anvendes tre underleverandørled, er umuligt at gennemføre ved indkøb af eksempelvis computere.

Valg af tildelingsform

Det overvejes at afskaffe den tildelingsform, hvor tilbudsgiverne alene konkurrerer på prisen (opgaven tildeles "laveste pris"). Overvejelsen beror sandsynligvis på den fejlagtige opfattelse, at der ved brug af tildelingskriteriet "laveste pris" ikke stilles krav til produktets kvalitet. Dette er ikke tilfældet. Når ordregivere vælger at lade leverandører konkurrere alene på prisen, sker det altid på baggrund af en række såkaldte mindstekrav til kvaliteten. Tildelingskriteriet "laveste pris" kan bruges på områder, hvor ordregiver har en klar holdning til den kvalitet, man ønsker at købe, og udbudsprocessen er meget gennemsigtig og simpel for både ordregiver og tilbudsgiver. Ordregivere bør derfor fortsat efterlades rum til at træffe beslutninger om tildeling, hvorfor man bør beholde både tildelingsformen "laveste pris" og tildelingsformen "økonomisk mest fordelagtige tilbud", der inddrager flere parametre end pris.

Livscyklusomkostninger

Organisationerne bakker op om at lade det være en mulighed at anvende livstidsomkostningerne i tildelingen. Det er afgørende, at der stilles fælles europæiske standarder til rådighed, så de enkelte ordregivere ikke skal opfinde egne modeller.

Innovationsfremme

Generel adgang til dialog og forhandling

Mulighederne for dialog og forhandling er for begrænsede med de nuværende regler. Dialog bidrager til innovation og udviklingen af løsningsforslag. Forhandling bidrager til, at ordregiver får den rigtige løsning til den rigtige pris. Erfaringerne fra forsyningsområdet viser, at forhandling ikke fører til misbrug eller korrupsion. Organisationerne mener, at man fra dansk side bør arbejde for, at dialog og forhandling muliggøres i videre omfang end i dag.

Innovationspartnerskaber og konkurrencepræget dialog

Organisationerne bakker op om den nye udbudsform "innovationspartnerskab", der gør det muligt at udbyde faseopdelte innovationsprocesser uden at skulle udbyde disse som et stort "offentligt-privat-innovationspartnerskab". Det bør dog tydeliggøres, hvordan og

hvornår disse kan etableres. Tilsvarende støtter vi EU-Kommissionens signalgivning om konkurrencepræget dialog. Det er positivt, at den nye ordlyd er mindre begrænsende for anvendelsesområdet.

Nedbringelse af administrative byrder

Tro-og-love erklæringer, dokumentation og self-cleaning

Der er kun få tiltag, der sikrer, at de administrative byrder nedbringes, herunder indførelsen af tro-og-love erklæringer, forslaget om, at leverandører ikke skal genfremsende dokumenter til ordregivere og self cleaning. I forhold til self cleaning er der dog en række praktiske forhold, der bør afklares, herunder at der bør gælde en tidsbegrænsning for udelukkelse af virksomheder, så reglerne fortolkes ens i EU.

Omsætningskrav

Organisationerne finder det rimeligt, at krav til omsætning for bydende virksomheder alene må være op til tre gange den estimerede kontraktværdi. Højere omsætningskrav kan være en barriere for mindre og mellemstore virksomheder.

Standardisering af formalia-oplysninger

Organisationerne bemærkede EU-Kommissionens introduktion af et Europæisk Udbuds Pas. Kommissionen havde lagt op til, at passet skal indeholde et relativt begrænset antal oplysninger, hvorfor der i en dansk sammenhæng ikke var lagt op til et større fremskridt. Vi er bekendt med, at dette også har været vurderingen i Rådet, hvorfor man har valgt at slette passet. Organisationerne mener, at man i stedet bør gå den anden vej og indarbejde yderligere standardiserede oplysninger og udvide det til at gælde et år jf. forslag i parlamentet. Standardisering af oplysninger om virksomhedernes formalia kan medføre væsentlig lettelse af transaktionsomkostningerne ved udbud og tilbudsgivning, og vil forhindre formaliafejl.

E-udbud

Organisationerne er positive overfor øget brug af e-udbud. Vi mener, at e-udbud vil nedbringe transaktionsomkostningerne ved udbud og gøre det lettere for mindre og mellemstore virksomheder at deltage i udbud. Der lægges op til at gøre brugen af de digitale løsninger obligatorisk indenfor en kort årrække. Dette bør Danmark støtte.

Afkortning af tidsfrister

EU-Kommissionen lægger op til at afkorte tidsfristerne. I Rådet har holdningen været, at man vil sænke minimumstidsfristerne men samtidigt indføre proportionalitet i tidsfristerne, således at det kræves, at ordregiver giver længere tidsfrister ved særligt komplekse opgaver og tilbud. Organisationerne finder, at dette er en afbalanceret og rimelig tilgang.

Opdeling af opgaver i delopgaver

EU-Kommissionen foreslår, at opgaver til en værdi af mere end €500.000 som udgangspunkt skal opdeles i delopgaver, alternativt skal ordregiver forklare, hvorfor man ikke har gjort dette. Der er i Ministerrådet opnået enighed om at fastholde dette princip dog med den tilføjelse, at dette ikke skal kunne håndhæves. Det er organisationernes overbevisning, at ordregivere altid overvejer en opdeling af opgaverne og gør dette, hvor dette er

hensigtsmæssigt. Kravet om at ordregivere skal redegøre for, hvorfor opgaver evt. ikke opdeles, vil føre til unødigt bureaukrati og bidrage til at øge de i forvejen høje transaktionsomkostninger forbundet med udbud. Artiklen bør derfor slettes.